

अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्कांचे संरक्षण आणि संपूर्ण सहभाग) अधिनियम, २०१६ नुसार माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयातील व अधिपरीक्षक, पुस्तके व प्रकाशने यांच्या आस्थापनेवरील पदे अपंग प्रवर्गासाठी नव्याने सुनिश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१७/३६५/प्र.क्र.८४/का.३४-अ
दिनांक:- १ एप्रिल, २०१९.

- संदर्भ :-** १) केंद्र शासनाच्या निःसमर्थ (अपंग) व्यक्ती अधिनियम, २०१६ या अधिनियमान्वये केंद्र शासनाने निर्गमित केलेली दिनांक २९.७.२०१३ रोजीची अधिसूचना.
- २) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.अपंग-२०१३/
/प्र.क्र.३५/अ.क.२, दिनांक ३ जुलै, २०१३.
- ३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.अपंग-२०१३/
/प्र.क्र.३५/अ.क.२, दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१६.

प्रस्तावना :- केंद्र शासनाच्या निःसमर्थ (अपंग) व्यक्ती अधिनियम, २०१६ या अधिनियमातील कलम ३३ नुसार ३ वर्षांपेक्षा जास्त नसेल इतक्या कालांतराने अपंगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या शासन सेवेतील जागांच्या यादीचे पुनर्विलोकन करणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासनाने दि.२९.७.२०१३ च्या अधिसूचनेन्वये अपंगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांच्या यादीचे पुनर्विलोकन करून सदर यादी www.ccdisabilities.nic.in या वेबसाईटवर प्रसिध्द केली आहे. या यादीचे पुनर्विलोकन करून सर्व प्रशासकीय विभागांनी अपंगांसाठी पदे सुनिश्चित करून शासन निर्णय निर्गमित करावा अशा सूचना संदर्भ क्र. ३ येथील सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि. ७ ऑक्टोबर, २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये देण्यात आल्या आहेत. सदर शासन निर्णयातील निर्देशास अनुसरून माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय व अधिपरीक्षक, पुस्तके व प्रकाशने यांच्या आस्थापनेवरील संदर्भ क्र.२ येथे नमूद केलेल्या शासन निर्णयातील पदांचे पुनर्विलोकन करून सदर पदे नव्याने अपंग प्रवर्गासाठी सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्कांचे संरक्षण आणि संपूर्ण सहभाग) अधिनियम, १९९५ मधील कलम ३२ नुसार राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील पदांमध्ये अपंग व्यक्तींना आरक्षण देण्याच्या हेतूने सदर पदांची सुनिश्चिती करण्यासाठी सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने तज्ञ समिती गठीत केली होती. सदर तज्ञ समितीने दि.२५ फेब्रुवारी २०१३ रोजीच्या बैठकीत सुचविल्यानुसार शासनाच्या विविध विभागांप्रमाणे सामान्य प्रशासन विभागातील या कार्यासनाच्या अधिनस्त व अधिपरीक्षक, पुस्तके व प्रकाशने यांच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड मधील पदे सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.३ जुलै २०१३ च्या शासन निर्णयान्वये अपंगांसाठी सुनिश्चित करण्यात आली होती.

२. अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्कांचे संरक्षण आणि संपूर्ण सहभाग) अधिनियम, १९९५ आता केंद्र शासनाच्या निःसमर्थ (अपंग) व्यक्ती अधिनियम, २०१६ या अधिनियमान्वये निरसित करण्यात आला आहे. सदर अधिनियमातील कलम ३३ नुसार माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय व अधिपरीक्षक, पुस्तके व प्रकाशने यांच्या आस्थापनेवरील पदांचे पुनर्विलोकन करण्यात आले आहे. तथापि, आता सदर अधिनियमाच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या दि.२९.७.२०१३ रोजीच्या अधिसूचनेतील अपंगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांच्या यादीप्रमाणे माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय व अधिपरीक्षक, पुस्तके व प्रकाशने यांच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड मधील पदे खालील यादीत दर्शविल्यानुसार या शासन निर्णयान्वये अपंगांच्या नवीन प्रवर्गांसह सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

अ.क्र.	पदनाम	अपंग प्रवर्ग
	गट-अ	
१	संचालक (माहिती)(प्रशासन)	LV, OH
२	संचालक (माहिती)(वृत्त व जनसंपर्क)	LV, OH
३	संचालक (माहिती)नागपूर-अमरावती विभाग	LV, OH
४	संचालक (माहिती) मराठवाडा विभाग, औरंगाबाद	LV, OH
५	उपसंचालक (प्रदर्शने)	LV, OH

६	उपसंचालक (माहिती)	LV, OH
७	संशोधन अधिकारी	LV, OH, OL, OA, B
८	जिल्हा माहिती अधिकारी	LV, OH,
९	वरिष्ठ उपसंपादक	LV, OH, OL, OA, BL, B
१०	वरिष्ठ सहायक संचालक(माहिती)	LV, OH, OL, OA
११	वरिष्ठ सहायक संचालक(माहिती) (प्रशासन)	LV, OH, OL, OA
१२	जनसंपर्क अधिकारी (नव्याने अंतर्भूत)	OA, OL, BL,B, LV
	गट-ब	
१	स्वीय सहायक	LV, OH, OL, OA
२	सहायक संचालक (प्रशासन)	LV, OH, OL, OA, OLA, BL, BLOA, B
३	सहायक संचालक(माहिती)	LV, OH, OL, OA
४	माहिती अधिकारी	LV, OH, OL, OA, BL, B
५	अधिपरिक्षक, पुस्तके व प्रकाशने	OH, OL, OA
	गट-क	
१	तांत्रिक सहाय्यक	LV, OH, OL
२	ग्रंथपाल	OH, OL, OA
३	अधिक्षक	LV, OH, OL, OA
४	माहिती सहायक	LV, OH, OL
५	स्वागतकार नि माहिती सहायक	LV, OH, OL

६	आंतरलेखापरिक्षक	LV, OH, OL
७	प्रदर्शन सहायक	LV, OH, OL
८	सहायक (दिल्ली)	LV, OH, OL, OA
९	पर्यवेक्षक(प्रकाशने कक्ष)	LV, OH, OL, OA
१०	ग्रंथपाल (गोवा)	OH, OL, OA
११	साऊंड रेकॉर्डिस्ट	LV, OH, OL, BL
१२	टैलेक्स ऑपरेटर	LV, OH, OL
१३	टेपरेकॉर्डिस्ट	LV, OL, OA
१४	सहायक चित्रपट संकलक	LV
१५	मुख्य लिपिक/रोखपाल	LV, OH, OL, OA
१६	कनिष्ठ तांत्रिक सहायक	LV, OH, OL
१७	ग्रंथपाल-नि-स्वागतकार	OH, OL, OA
१८	कनिष्ठ ग्रंथपाल	LV, OH, OL, OA, BL
१९	लिपिक, लिपिक-टंकलेखक सर्वसाधारण सहायक/कनिष्ठ लिपिक नि ग्रंथपाल, लेखालिपिक	LV, OH, OL, BL, OAL, B
२०	जावकस्वार	LV, OH, OL, BL
२१	कॅमेरा सहायक/चलत छायाचित्र परिचर	OH, OL
	गट-ड	
१	मुख्य आवेष्टक	LV, OH, OL
२	फाईलर	LV, OH, OL

३	लेखनिक	LV, OH, OL
४	आवेष्टक	LV, OH, OL
५	सफाईगार	LV, OH, OL
६	सायकल संदेशवाहक	LV, OH, OL
७	दूरमुद्रण संदेशवाहक	LV, OH, OL
८	अंधारकोटडी सहायक	LV, OH, OL
९	अर्धवेळ स्वच्छक	LV, OH, OL, OA

टिप :- OH या प्रवर्गामध्ये CP-Cerebral Palsy, LC-Leprosy Cured, VH-Visually Impaired, आणि HH-Hearing Impaired या प्रवर्गांचा समावेश आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०४०११५४२३८३७०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(रा. ना. मुसळे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. सर्व मंत्री/राज्यमंत्री, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद / विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,

५. सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधान परिषद व संसद सदस्य,
६. मा.मुख्य सचिव यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
८. सर्व मंत्रालयीन विभागाचे अमुस/प्र.स./सचिव,
९. सचिव(मावज), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१०. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
११. सचिव, मा.सभापती, विधान परिषद, विधानमंडळ, मुंबई,
१२. सचिव, मा.अध्यक्ष, विधान सभा, विधानमंडळ, मुंबई,
१३. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
१४. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
१५. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालक, मंत्रालय, मुंबई, (५ प्रती प्रसिध्दीसाठी)
१६. आयुक्त, अपंग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१७. संचालक, समाज कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ, मुंबई,
१९. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ, मुंबई,
२०. सर्व जिल्हाधिकारी,
२१. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
२२. सर्व विभागीय समाज कल्याण अधिकारी,
२३. सर्व जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी,
२४. सर्व विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी,
२५. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर,
२६. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर,
२७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
२८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
२९. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
३०. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, सहावा मजला, विधान भवन, मुंबई,
३१. संचालक (माहिती)(वृत्त व जनसंपर्क), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
३२. संचालक (माहिती)(वृत्त व जनसंपर्क), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
३३. संचालक (माहिती)(प्रशासन), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
३४. संचालक (माहिती), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, नागपूर-अमरावती विभाग, नागपूर,
३५. संचालक (माहिती), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद,
३६. उपसंचालक (लेखा), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
३७. सर्व विभागीय उपसंचालक (माहिती),
३८. उपसंचालक, महाराष्ट्र परिचय केंद्र, नवी दिल्ली,

- ३९.वरिष्ठ सहायक संचालक,महाराष्ट्र परिचय केंद्र, पणजी-गोवा,
- ४०.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- ४१.अधिपरिक्षक पुस्तके व प्रकाशने, मुंबई,
- ४२.सर्व कार्यासने, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय,मुंबई,
- ४३.सामान्य प्रशासन विभाग/का.१६-अ, मंत्रालय, मुंबई,
- ४४.निवड नस्ती.